

at Entreprenøren for Opførelsen af den i Mødet den 10. Juli 1874 ommeldte Jernbro over Jernbanen ved Stationsbygningen havde afleveret den 22. Juni, i Stedet for, som i Kontrakten af 14. Juli 1874 bestemt, inden 28. Februar 1875, hvorved han var ifalden Mulkter til Beløb 2210 Rd. eller 4420 Kr., jfr. Kontraktens § 2 og Udbydelsesbetingelsernes § 14 (10 Rd. for hver af de første 7 overskridende Dage og 20 Rd. for hver følgende Dag). Udvalgets Flertal indstiller, at Mulkten, paa Grund af de uheldige Beskræftigelsesforhold, hvorunder Arbejdet er udført, nedsættes til 1000 Kr., medens et Mindretal foreslaar den eftergivet helt.

Byraadet vedtog med 9 St. imod 6, at Brødrene Bang skulde udrede en Mulkst af 1000 Kr. for for sildig Aflevering af Broen.

(Entreprenøren af Granitarbejdet bliver der ikke at affordre Mulkst.)

(Et senere Andragende fra Brødrene Bang om Eftergivelse af Mulkten blev i Byraadets Møde den 9. Septbr. forkastet med 7 St. mod 6.)

Moedet den 12. August.

^{187/73}, jfr. ^{135/73}. Fra Udvalget for Hovedvandløb var modtaget et Forslag om, at man med Hensyn til Reguleringen af Borrebækken for nærværende Tid indskrænker sig til at lade Bækken paa en Strækning af 108 Fod fra Paradisgade forbi Friskolen indtil Plankværket ved Kjøbmand Carl Christensens Ejendom udmure i Bunden og Siderne med spaltede Sten og overdække med store spaltede Sten, hvis Mellemrum stoppes med Jordspild. Omkostningerne ved disse Arbejders Udførelse ville efter et Overslag af Stadsingeniøren af 5. August udgjøre 800 Kr.

Byraadet vedtog enstemmig ved første Behandling Udvalgets nævnte Forslag.

(Stadsfæstet ved anden Behandling i Mødet den 19. August.)
(Se Mødet den 21. Oktober.)

^{146/74}. Fra Havneudvalget var modtaget en Erklæring betræffende Indsnævring af Aaen neden for Frederiksbro og Stensætning mod Fissergade, saalydende:

„Følge den Opfordring, der indeholdes i den Udvalget kommunerede Skr. fra Aarhus Stiftamtshus af 25. Juni d. A., skulle vi ikke undlade at erklære, at, da Reglementet for Forvaltningen af Aarhus Havn, udstedt af Indenrigsministeriet under 4. Septbr. 1869, i § 2 udtaler, at „den umiddelbare Forvaltning af og Tilsyn med Havnen samt Aløbets i det Omfang, som

foreskrives i Reglementet af 18. Decbr. 1799, overdrages til et Udvalg," og da dette sidstnævnte Reglement paa mange Steder omtaler „Kanalén", hvorved vi have forstaaet Strækningen fra den nuværende Frederiksbro til Havnen, saa have vi ikke draget i Tvivl, at ikke blot den senere byggede nuværende Havn, men ogsaa den tidligere Havn med Kanalén, have været og endnu ere underlagte Havneudvalgets Resfort. Dette stemmer ogsaa med Amtets Regulativ for de større Vandløb i Aarhus Amt af 1855, hvori erklæres eller anerkjendes, „at Aalborg fra Frederiksbro henhører under Aarhus Havn" (fr. I. B. g.). Vi vide aldeles ikke Bested om, at den tidligere byggede Fjsserbro skulde have gjort nogen Forandring i disse Forhold, men vi ere derimod vel vidende om, at Opudringen paa hele Strækningen til Frederiksbro saavel tidligere som endnu maa foretages af Havneudvalget og for Havnens Regning, uagtet Bestemmelserne i Regl. 1799 om, at ingen Uhumstheder maa flyde i Kanalén, nu ikke længer lade sig overholde. Vi have søgt at oversføre denne Forpligtelse til Oprensning paa Byen, men uden Held. Ogsaa paahviler Havnen Vedligeholdelsen af Mindebro, medens Byen vedligeholder Fjsserbro efter særlig Overenskomst. Men desuden skal det bemærkes, at Havnen har maattet føre Processer angaaende den nævnte Strækning fra Frederiksbro, saasom mod M. Zahnsen, den forrige Ejer af Farvergaarden eller A. B. Holms Fabrikejendom, med Garver Steenberg, med Beboerne af Magaden om Vedligeholdelsen af dens Bolværker, flere Sager om Tvættesteder m. v. Der foreligger derfor Beviser nok for, at Ejendomsretten over Aaen fra Frederiksbro til Havnen hører under Havnen, og dette Faktum kan vist med Utvivlsomhed bekræftes af Byraadet.

Det er i Genhold til denne vor Stilling til Sagen, at vi ikke blot indbyrdes have forhandlet om det Unskelige i, at Strækningen mellem Frederiksbro og Mindebro fik paa Fjssergadens Side et lige bredt, stensat Løb, parallelt med det stensatte Bolværk paa Magadesiden, med 18 Alens Bredde imellem begge; men vi have ogsaa flere Gange afgivet mundtlig Erklæring i Byraadet om, at en saadan Indskrænkning maatte være i Havnens Interesse.

Byraadet har behandlet Sagen navnlig fra den sanitære Side, men vi have støttet os navnlig til den Overbevisning, at et saadant paa begge Sider stensat og indsnævret Løb vilde frembringe et saa meget rasere Løb af Aavandet fra den i Vand-

fluget kun 11½ Alen brede Frederiksbro ned til Havnen, at al Oprensning eller Opmudring i Møløbet maatte forventes at ville blive overflødig, og det uagtet det, som sagt, ikke har kunnet forebygges, at en Del offentlige Kloakløb fik Udløb til Aaen.

Vi have derfor ogsaa været enige i, at Maler Dresler og Fabrikant A. B. Holm, som en Begyndelse, fik Tilladelse til at bygge ud i Aaen, og kunne ganske tiltræde Byraadets øvrige Ytringer i Skr. af 27. Juni d. A. til Gavnst for den trufne Foranstaltning.

Vi undlade ikke at fremfende en Gjenpart af det Kort, som har været brugt ved Sagen, paaført Vanddybderne paa de forskellige Steder, og skulle kun tilføje, at naar Vandet først faar frit Løb mellem 2 Stensætninger, skal det nok ikke blot rense Løbet for Uhumstheder, men ogsaa holde sig selv til den naturlige Dybde.

Aarhus i Havneudvalget, den 9. August 1875."

Byraadet vedtog at indsende til Amtet Havneudvalgets Erklæring tillige med det ny Kort over Aaen med en Bekræftelse af, at Møløbet fra Frederiksbro til Havet, saa vidt vides, bestandig har hørt under Havneudvalgets Resport.

^{148/74}. Fra Skovudvalget var modtaget en Erklæring af 3. August over et til samme fra det i Mødet den 5. Novbr. 1874 nedsatte Udvalg indkommet Forslag af 16. Juni 1875 til en landskabsgartnerisk Behandling af Omgivelserne ved Pavillonen i Riss Skov, hvortil Udgifterne af Gartner J. Jensen ere anslaaede at ville udgjøre 1000 Kr. Skovudvalget henleder Opmærksomheden paa, at der i dette Bøsløb ikke er indbefattet Udgifter til Flytning af Orkesterpladsen, af 4 nye Lyskuse og ældre Bænke, samt til Anskaffelse af 2 nye lange Bænke, ved Anbringelse af Kong Frederik den 7des Buste, samt ved det foreslaaede lave Trærækværk omkring Plænen, hvorhos Skovudvalget indstiller, at Staldbygningen nu opføres efter en tidligere fremlagt Plan, der vilde medføre en Udgift af 2400 Kr. (Assurancesummen for den afbrændte Staldbygning er 1070 Kr.)

Byraadet besluttede at overdrage til Skovudvalget at bringe den fremkomne Plan til Udførelse med de enkelte Modifikation, der ere foreslaaede af Udvalget og uden bestemt normeret Bekostning. Ligeledes besluttede man at lade Staldbygningen opføre for Assurance-summen med et passende Tillæg.

^{147/75}. Efter Brolægningsudvalgets Forslag bifaldt Byraadet, at Fortsættelsen af Fredensgade til Nysegade brolægges, hvortil Omkostningerne ere kalkulerede til 20,000 Kr.

^{148/75}. Ligeledes bifaldt man efter Brolægningsudvalgets Ind-

stilling, at M. B. Bruuns Gade brolægges saaledes, at Kjørebanelen, 12 Alen bred, lægges helt med tilhugne Sten, at Fortovene gruses og beplantes med Lindetræer, men lægges med 2 Rækker Fliser. Overslagssummen er i alt 17,600 Kr., hvoraf Statsraad Bruun dog vil tilskyde 1500 Kr.

^{152/75}. Foranlediget ved et Andragende fra Stadsingeniør O bel og Udvalget for Tilvejebringelsen af en Jernbane Brabrand—Røgen—Ans—Tange om, at Stadsingeniøren maa udføre den foreløbige Linieundersøgelse, vedtog Byraadet med 7 Stemmer imod 5 at give den begjærte Tilladelse. Foraaavidt Udvalget tillige havde anholdt om Tilskud fra Kommunen til bemeldte Forarbejders Udførelse, kunde Byraadet for Tiden ikke indlade sig derpaa.

Medet den 19. August.

^{26/75}. Fra Stiftamtet var modtaget en Kommunikation af en Skrivelse fra Justitsministeriet til Stiftamtet af 30. Juli, hvori begjæres nærmere Oplysninger med Hensyn til Paghussforvalter Sørensen's Andragende om at maatte bebygge Matr.-Nr. 3 m, navnlig Erklæring fra de stedlige Autoriteter om, hvilke Betæneligheder der maatte være forbundne med at meddele Tilladelsen paa Vilkaar, at Andrageren, som af ham tilbudt, dræner Grunden, hvor det findes fornødent, planter et Læbælte mod Kirkegaarden, holder Bygningerne 30 Alen fra denne, samt ikke graver Brønde paa Grunden.

Byraadet vedtog at sende Sagen til Erklæring af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. (Se Mødet 16. Septbr.)

^{106/75}. Brolægningssudvalget meddelte, at det ved en Underjøgelse af Kloaken i Nygade var kommet til det Resultat, at Kloaken endnu i nogen Tid var brugbar, naar den meget hyppig, maafe daglig, blev oprenset, hvorfor Udvalget foreslaar, at der bevilges Politiet de fornødne Midler i saa Henseende.

Byraadet vedtog at anmode Fattigudvalget om at stille en Mand fra Fattiggaarden til Politiets Disposition til Oprensning af Kloaken, saa ofte fornødent gjøres.

^{109/75}, jfr. ^{179/75}. Fra Brolægningssudvalget var modtaget en Erklæring over det indkomne Andragende fra Beboere paa Koppels Toft om at faa en Gade udlagt over samme og forsynet med Brolægning. Udvalget foreslaar, at Byen paatager sig Udførelsen af Arbejdet i 1876, i Henhold til et fremjendt Overflag fra Stadsingeniøren, lydende paa 8,200 Kr., hvorefter Gaden, hvis Stigningsforhold vilde blive som